

32009L0148

L 330/28

SLUŽBENI LIST EUROPSKE UNIJE

16.12.2009.

DIREKTIVA 2009/148/EZ EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA**od 30. studenoga 2009.****o zaštiti radnika od rizika povezanih s izlaganjem azbestu na radu****(kodificirana verzija)****(Tekst značajan za EGP)**

EUROPSKI PARLAMENT I VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o osnivanju Europske zajednice, a posebno njegov članak 137. stavak 2.,

uzimajući u obzir prijedlog Komisije,

uzimajući u obzir mišljenje Europskog gospodarskog i socijalnog odbora (¹),

nakon savjetovanje s Odborom regija,

u skladu s postupkom utvrđenim u članku 251. Ugovora (²),

budući da:

- (1) Direktiva Vijeća 83/477/EEZ od 19. rujna 1983. o zaštiti radnika od rizika povezanih s izlaganjem azbestu na radu (druga pojedinačna direktiva u smislu članka 8. Direktive 80/1107/EEZ) (³) više puta je znatno izmijenjena (⁴). Zbog jasnoće i racionalnosti navedenu Direktivu treba kodificirati.
- (2) Azbest je posebno opasna tvar koja može prouzročiti ozbiljne bolesti i koja je često prisutna u uvjetima radnog mjesta. Stoga su mnogi radnici izloženi potencijalnom riziku za njihovo zdravlje. Krokidolit se smatra posebno opasnom vrstom azbesta.
- (3) Iako trenutačno znanstvena spoznaja nije na takva da je moguće utvrditi razinu ispod koje rizici za zdravlje prestaju postojati, smanjenje izlaganja azbestu će unatoč tome smanjiti rizik od razvoja bolesti povezanih s azbestom. Stoga je potrebno predvidjeti uspostavu posebnih usklađenih postupaka za zaštitu radnika u pogledu azbesta. Ova Direktiva uključuje minimalne zahtjeve koji će se preispitivati na temelju stečenog iskustva i razvoja tehnologije u tom području.
- (4) Optička mikroskopija, iako ne omogućuje brojenje najmanjih vlakana koja su štetna za zdravlje, najraširenija je metoda koja se koristi za redovito mjerenje koncentracije azbesta.

- (5) Preventivne mjere su važne za zaštitu zdravlja radnika izloženih azbestu kao i predviđene obveze država članica u vezi s nadziranjem njihovog zdravlja.
- (6) Kako bi se osigurala jasnoća u definiciji vlakana, treba ih definirati s obzirom na mineraloški opis ili upućivanjem na njihov CAS (Chemical Abstract Service) broj.
- (7) Ne dovodeći u pitanje druge odredbe Zajednice o stavljanju na tržište i uporabi azbesta, ograničavanje aktivnosti koje uključuju izlaganje azbestu treba imati vrlo važnu ulogu u sprečavanju bolesti povezanih s takvim izlaganjem.
- (8) Sustav obavješćivanja za aktivnosti koje uključuju izlaganje azbestu treba prilagoditi novim uvjetima rada.
- (9) Zabrana primjene azbesta u postupcima prskanja nije dovoljna da se spriječi oslobađanje azbestnih vlakana u zrak. Također je važno, s obzirom na njihovu visoke i nepredvidive razine izloženosti, zabraniti aktivnosti kojima se radnike izlaže azbestnim vlaknima tijekom vađenja azbesta ili proizvodnje i prerade azbestnih proizvoda ili proizvodnje i prerade proizvoda koji sadrže namjerno dodana azbestna vlakna.
- (10) Uzimajući u obzir najnovije tehničko stručno znanje, potrebno je odrediti metodologiju uzimanja uzoraka koja će se koristiti za mjerenje koncentracije azbestnih vlakana u zraku i metodu brojenja vlakana.
- (11) Iako se još uvijek ne može utvrditi prag izloženosti ispod kojega azbest ne predstavlja rizik za nastanak raka, profesionalnu izloženost radnika azbestu treba smanjiti na minimum.
- (12) Od poslodavaca treba zahtijevati da prije početka bilo kakvog projekta uklanjanja azbesta evidentiraju prisutnost ili pretpostavljenu prisutnost azbesta u zgradama ili instalacijama te da te informacije dostave ostalima koji bi mogli biti izloženi azbestu zbog njegova korištenja, održavanja ili drugih aktivnosti u ili na zgradama.
- (13) Treba osigurati da radove rušenja ili uklanjanja azbesta obavljaju poduzeća koja su upoznata sa svim mjerama opreza koje treba poduzeti kako bi se zaštitilo radnike.
- (14) Treba predvidjeti posebno osposobljavanje za radnike koji su bili izloženi ili su mogli biti izloženi azbestu kako bi se znatno doprinijelo smanjenju rizika povezanih s takvom izloženosti.

(¹) Mišljenje od 10. lipnja 2009. (još nije objavljeno u Službenom listu).

(²) Mišljenje Europskog parlamenta od 20. listopada 2009. (još nije objavljeno u Službenom listu) i Odluka Vijeća od 26. studenoga 2009.

(³) SL L 263, 24.9.1983., str. 25.

(⁴) Vidjeti Prilog II. dio A.

- (15) S ciljem ranog otkrivanja bolesti povezanih s azbestom treba s obzirom na najnovija medicinska znanja utvrditi praktične preporuke u vezi s kliničkim nadzorom izloženih radnika.
- (16) Budući da države članice ne mogu dostatno postići ciljeve predloženog djelovanja, to jest poboljšanje zaštite radnika od rizika povezanih s izloženošću azbestu na radu, nego, zbog opsega ili učinaka djelovanja, oni mogu biti bolje postignuti na razini Zajednice, Zajednica može donijeti mjere u skladu s načelom supsidijarnosti iz članka 5. Ugovora. U skladu s načelom proporcionalnosti, kako je utvrđeno u tom članku, ova Direktiva ne prelazi ono što je potrebno za ostvarivanje tog cilja.
- (17) Odredbe sadržane u ovoj Direktivi predstavljaju konkretan doprinos stvaranju socijalne dimenzije unutarnjeg tržišta. Te su odredbe ograničene na najmanju moguću razinu kako se ne bi nepotrebno opteretilo osnivanje i razvoj malih i srednjih poduzeća.
- (18) Ova Direktiva ne dovodi u pitanje obveze država članica koje se odnose na rokove za prijenos u nacionalno pravo i primjenu Direktiva određenih u Prilogu II. dijelu B,

DONIJELI SU OVU DIREKTIVU:

Članak 1.

1. Cilj ove Direktive je zaštita radnika od rizika za njihovo zdravlje, uključujući i prevenciju takvih rizika koji nastaju ili bi mogli nastati od izlaganja azbestu na radu.

Ona utvrđuje granične vrijednosti tog izlaganja kao i druge posebne zahtjeve.

2. Ova Direktiva ne dovodi u pitanje pravo država članica da primjenjuju ili uvode zakone i druge propise koji osiguravaju veću zaštitu radnika, posebno u vezi sa zamjenom azbesta manje opasnim nadomjescima.

Članak 2.

Za potrebe ove Direktive, „azbest” znači sljedeći vlaknasti silikati:

- (a) azbest aktinolit, CAS br. 77536-66-4 ⁽¹⁾;
- (b) azbest grinerit (amozit), CAS br. 12172-73-5 ⁽¹⁾;
- (c) azbest antofilit, CAS br. 77536-67-5 ⁽¹⁾;
- (d) krizotil, CAS br. 12001-29-5 ⁽¹⁾;
- (e) krokidolit, CAS br. 12001-28-4 ⁽¹⁾;
- (f) azbest tremolit, CAS No 77536-68-6 ⁽¹⁾.

⁽¹⁾ Broj iz CAS registra.

Članak 3.

1. Ova Direktiva primjenjuje se na aktivnosti u kojima su radnici tijekom rada izloženi ili mogu biti izloženi prašini koja nastaje od azbesta ili materijala koji sadrže azbest.

2. U slučaju bilo kakve aktivnosti kod koje je vjerojatan rizik izlaganju prašini koja nastaje od azbesta ili materijala koji sadrže azbest taj se rizik mora procijeniti tako da se utvrdi priroda i stupanj izlaganja radnika prašini koja nastaje od azbesta ili materijala koji sadrže azbest.

3. Pod uvjetom da je izloženost radnika povremena i niskog intenziteta, te ako je iz rezultata procjene rizika iz stavka 2. jasno da neće biti prekoračena granična vrijednost izloženosti u zraku radnog prostora, od članaka 4., 18. i 19. može se odstupati kada poslovi uključuju:

- (a) kratkotrajne povremene aktivnosti na održavanju pri kojima se rukuje samo s nedrobljivim materijalima;
- (b) odstranjivanje bez uništavanja nerazgrađenih materijala kod kojih su vlakna azbesta čvrsto povezana u matricu;
- (c) inkapsulaciju ili pakiranje materijala koji sadrže azbest, a u dobrom su stanju;
- (d) praćenje i kontrolu zraka te prikupljanje uzoraka zbog provjere sadrži li određeni materijal azbest.

4. Države članice, nakon savjetovanja sa predstavnicima socijalnih partnera i u skladu s nacionalnim pravom i praksom, utvrđuju praktične smjernice za određivanje povremene izloženosti te izloženosti niskog intenziteta, kako je predviđeno u stavku 3.

5. Procjena iz stavka 2. predmet je savjetovanja s radnicima i/ili njihovim predstavnicima u poduzeću ili objektu te se preispituje ako postoji razlog za sumnju u vezi s njezinom točnošću ili ako dođe do znatne promijene u radu.

Članak 4.

1. U skladu s člankom 3. stavkom 3., poduzimaju se mjere iz stavaka 2. do 5.

2. Aktivnosti iz članka 3. stavka 1. moraju biti obuhvaćene sustavom obavješćivanja kojim upravlja odgovorno tijelo države članice.

3. Prije početka posla, poslodavac u skladu s nacionalnim zakonima i drugim propisima odgovornom tijelu države članice dostavlja obavijest iz stavka 2.

Obavijest mora uključivati najmanje kratki opis:

- (a) lokacije radilišta;
- (b) vrste i količine azbesta koji se koristi ili kojim se rukuje;

- (c) aktivnosti i postupaka koji se obavljaju;
- (d) broja uključenih radnika;
- (e) datuma početka i trajanje radova;
- (f) mjera koje se poduzimaju za ograničavanje izloženosti radnika azbestu.

4. U skladu s nacionalnim zakonima, radnici i/ili njihovi predstavnici u poduzećima ili objektima imaju pristup dokumentima koji su predmet obavijesti iz stavka koja se odnosi na njihovo poduzeće ili objekt.

5. Nova obavijest mora se poslati svaki put kada promjene radnih uvjeta mogu značajno utjecati na povećanje izloženosti prašini azbesta ili materijala koji sadrže azbest.

Članak 5.

Zabranjuje se primjena azbesta postupkom prskanja kao i radni postupci koji uključuju materijale niske gustoće (manje od 1 g/cm³) za izolaciju i zvučnu izolaciju, a sadrže azbest.

Ne dovodeći u pitanje primjenu drugih odredaba zajednice o stavljanju na tržište i uporabi azbesta, zabranjuju se aktivnosti pri kojima su radnici izloženi vlaknima azbesta prilikom vađenja azbesta ili proizvodnje i prerade azbestnih proizvoda ili proizvodnje i prerade proizvoda koji sadrže namjerno dodani azbest, uz iznimku obrade i odlaganja proizvoda koji nastaju pri rušenju ili uklanjanju azbesta.

Članak 6.

Pri izvođenju svih aktivnosti iz članka 3. stavka 1. mora se smanjiti izloženost radnika prašini azbesta ili materijala koji sadrže azbest na radnom mjestu na najmanju moguću mjeru, a u svakom slučaju ispod granične vrijednosti utvrđene u članku 8., posebno sljedećim mjerama:

- (a) broj radnika koji su izloženi ili bi mogli biti izloženi prašini azbesta ili materijala koji sadrže azbest mora se ograničiti na najmanji mogući broj;
- (b) radni postupci moraju biti tako planirani, da pri njima ne nastaje prašina azbesta, a ako to nije moguće, da se izbjegne oslobađanje prašine azbesta u zrak;
- (c) svi prostori i oprema za obradu azbesta moraju biti takvi da je moguće njihovo redovito i učinkovito čišćenje i održavanje;
- (d) azbest ili materijale, koji sadrže azbest i stvaraju prašinu mora se skladištiti i prevoziti u odgovarajuće zapečaćenoj ambalaži;
- (e) otpaci se moraju prikupljati i u najkraćem mogućem roku odvoziti s radnog mjesta u odgovarajuće zapečaćenoj ambalaži s oznakama koje navode da sadrže azbest: ova mjera ne

primjenjuje se na rudarske djelatnosti; s takvim se otpadom postupi u skladu s Direktivom Vijeća 91/689/EEZ od 12. prosinca 1991. o opasnom otpadu ⁽¹⁾.

Članak 7.

1. Ovisno o rezultatima početne procjene rizika te radi osiguranja poštivanja granične vrijednosti utvrđene u članku 9., redovito se obavlja mjerenje koncentracije azbestnih vlakana u zraku na radnom mjestu.

2. Uzimanje uzoraka mora biti reprezentativno za osobnu izloženost radnika prašini azbesta ili materijala koje sadrže azbest.

3. Uzimanje uzoraka obavlja se nakon savjetovanja s radnicima i/ili njihovim predstavnicima u poduzeću ili objektu.

4. Uzimanje uzoraka obavlja samo primjereno osposobljeno osoblje. Uzeti uzorci potom se analiziraju, u skladu sa stavkom 6., u laboratorijima opremljenima za brojenje vlakana.

5. Trajanje uzimanja uzoraka mora biti takvo da je moguće utvrditi reprezentativnu izloženost za referentno razdoblje od osam sati (jedna smjena) mjerenjima ili pomoću vremenski ponderiranih izračuna.

6. kada god je to moguće, brojenje vlakana obavlja se pomoću fazno kontrastnog mikroskopa u skladu s metodom koju je 1997. preporučila Svjetska zdravstvena organizacija (WHO) ⁽²⁾ ili bilo kakvom drugom metodom koja daje jednako-vrijedne rezultate.

Za potrebe mjerenja koncentracije azbesta u zraku, kako je navedeno u stavku 1., uzimaju se u obzir samo vlakna s dužinom većom od 5 mikrometara, promjerom manjim od 3 mikrometra i s odnosom dužina/promjer većim od 3:1.

Članak 8.

Poslodavci osiguravaju da u osmosatnom vremenski ponderiranom prosjeku ni jedan radnik nije izložen koncentraciji azbesta u zraku većoj od 0,1 vlakna na cm³.

Članak 9.

Izmjene koje su potrebne za prilagodbu Priloga I. ovoj Direktivi tehničkom napretku donose se u skladu s postupkom iz članka 17. Direktive Vijeća 89/391/EEZ od 12. lipnja 1989. o uvođenju mjera za poticanje poboljšanja sigurnosti i zdravlja radnika na radu ⁽³⁾.

Članak 10.

1. Ako je premašena granična vrijednost utvrđena u članku 8., moraju se utvrditi razlozi prekoračenja granične vrijednosti te u najkraćem mogućem roku poduzeti odgovarajuće mjere za poboljšanje stanja.

⁽¹⁾ SL L 377, 31.12.1991., str. 20.

⁽²⁾ Utvrđivanje koncentracija vlakana u zraku. Preporučena metoda putem fazno kontrastne optičke mikroskopije (metoda membranske filtracije), WHO, Ženeva. (ISBN 92 4 154496 1).

⁽³⁾ SL L 183, 29.6.1989., str. 1.

Rad se ne smije nastaviti na pogođenom području sve dok se ne poduzmu odgovarajuće mjere za zaštitu izloženih radnika.

2. Kako bi se provjerila učinkovitost mjera navedenih u prvom podstavku stavka 1., odmah se obavlja novo mjerenje koncentracije azbesta u zraku.

3. Ako se izloženost ne može smanjiti na drugi način te ako je radi usklađenosti s graničnim vrijednostima potrebno nošenje osobne zaštitne opreme za disanje, to ne smije biti trajno i za svakog se radnika treba svesti na najmanju moguću mjeru. Tijekom razdoblja rada koji zahtijeva uporabu takve opreme potrebno je osigurati stanke u skladu s fizičkim i klimatskim uvjetima, a, prema potrebi, u savjetovanju s radnicima i/ili njihovim predstavnicima u poduzeću ili objektu, u skladu s nacionalnim zakonima i praksom.

Članak 11.

Prije početka radova na rušenju ili održavanju, poslodavac poduzima sve potrebne mjere, ako je primjereno prikupljanjem informacija od vlasnika prostora, za utvrđivanje jesu li prisutni materijali koji bi mogli sadržavati azbest.

Ako postoji bilo kakva sumnja da je u materijalu ili građevini prisutan azbest, poštuju se primjenjive odredbe ove Direktive.

Članak 12.

U slučaju određenih aktivnosti kao što su rušenje, odstranjivanje azbesta, popravci i održavanje pri kojima je moguće predvidjeti da će usprkos uporabi tehničkih preventivnih mjera za ograničavanje koncentracije azbesta u zraku biti prekoračena granična vrijednost određena u članku 8., poslodavac određuje mjere za osiguravanje zaštite radnika tijekom obavljanja takvih aktivnosti, posebno sljedeće:

- (a) opremanje radnika s odgovarajućom osobnom zaštitnom opremom za zaštitu organa za disanje i drugom osobnom zaštitnom opremom, koju radnici moraju koristiti;
- (b) postavljanje znakova upozorenja koji upozoravaju na očekivano prekoračenje graničnih vrijednosti utvrđene u članku 8. i
- (c) sprečavanje širenja prašine azbesta ili materijala koji sadrži azbest izvan prostorije ili radilišta.

Prije početka obavljanja dotičnih aktivnosti o tim se mjerama savjetuje s radnicima i/ili njihovim predstavnicima u poduzeću ili objektu.

Članak 13.

1. Prije početka radova na rušenju ili prije odstranjivanja azbesta i/ili materijala koji sadrže azbest iz zgrada, konstrukcija, pogona, instalacija ili brodova sastavlja se plan rada.

2. Plan iz stavka 1. mora propisivati mjere koje su potrebne kako bi se osigurala sigurnost i zdravlje radnika na radnom mjestu.

U planu se posebno navodi da:

- (a) se azbest i/ili proizvodi koji sadrže azbest trebaju odstraniti prije postupka rušenja, osim ako bi to prouzročilo veći rizik za radnike nego da azbest i/ili proizvodi koji sadrže azbest ostanu na svome mjestu;
- (b) se prema potrebi osigurava osobna zaštitna oprema iz točke (a) prvog stavka članka 12.;
- (c) se po završetku rušenja ili odstranjivanja azbesta u skladu s nacionalnim pravom i praksom provjerava da na radnom mjestu nema rizika povezanih s izlaganjem azbestu.

Na zahtjev nadležnih tijela, plan uključuje informacije o sljedećem:

- (a) prirodi i predviđenom trajanju radova;
- (b) mjestu izvođenja radova;
- (c) metodama koje se primjenjuju ako radovi uključuju rad s azbestom ili materijalima koji sadrže azbest;
- (d) karakteristikama opreme koja se upotrebljava za:
 - i. zaštitu i dekontaminaciju osoba koje izvršavaju radove;
 - ii. zaštitu ostalih osoba, koje su prisutne ili se nalaze blizu radilišta.

3. Nadležnom tijelu se na njegov zahtjev šalje plan iz stavka 1. prije početka planiranih radova.

Članak 14.

1. Poslodavac osigurava odgovarajuće osposobljavanje svim radnicima koji jesu ili bi mogli biti izloženi prašini azbesta ili materijala koji sadrže azbest. Takvo osposobljavanje mora se provoditi redovito i bez ikakvih troškova za radnike.

2. Sadržaj osposobljavanja mora biti lako razumljiv radnicima. Mora im omogućiti da steknu potrebno znanje i vještine o prevenciji i zaštiti, a posebno o:

- (a) osobinama azbesta i njegovim učincima na zdravlje, uključujući sinergistički učinak pušenja;
- (b) vrstama proizvoda ili materijala koji bi mogli sadržavati azbest;
- (c) postupcima, pri kojima može doći do izlaganja azbestu te važnosti preventivnih mjera za smanjivanje izlaganja na najmanju moguću mjeru;

- (d) načinu rada na siguran način, mjerama zaštite i osobnoj zaštitnoj opremi;
- (e) odgovarajućoj ulozi, izboru, odabiru, ograničenju i pravilnoj uporabi opreme za zaštitu organa za disanje;
- (f) postupcima u slučaju nužde;
- (g) postupcima dekontaminacije;
- (h) odlaganju otpada;
- (i) zahtjevima zdravstvenih pregleda.

3. Praktične smjernice za osposobljavanja radnika koji odstranjuju azbest razvijaju se na razini Zajednice.

Članak 15.

Prije izvođenja radova rušenja ili odstranjivanja azbesta, poduzeća moraju dostaviti dokaze o svojoj sposobnosti u tom području. Dokazi se utvrđuju u skladu s nacionalnim zakonima i/ili praksom.

Članak 16.

1. U slučaju svih aktivnosti iz članka 3. stavka 1. i u skladu s člankom 3. stavkom 3., poduzimaju se odgovarajuće mjere kojima se osigurava da:

- (a) su mjesta, na kojima se izvode gore navedene aktivnosti:
 - i. jasno određena i obilježena znakovima upozorenja;
 - ii. nedostupna radnicima osim onima koji imaju pristup zbog prirode svoga posla ili dužnosti;
 - iii. utvrđena kao područja na kojima je zabranjeno pušenje;
- (b) su osigurana odvojena područja gdje radnici mogu jesti i piti bez rizika od kontaminacije azbestnom prašinom;
- (c) je radnicima osigurana odgovarajuća radna ili zaštitna odjeća; ta radna ili zaštitna odjeća ostaje unutar poduzeća; međutim, može se prati i čistiti u objektima izvan poduzeća koje su opremljene za tu vrstu poslova, ako poduzeće samo ne obavlja pranje i čišćenje; u tom se slučaju odjeća prevozi u zatvorenim kontejnerima;
- (d) su osigurani odvojeni prostori za čuvanje radne ili zaštitne odjeće te civilne odjeće;
- (e) je radnicima osigurana prikladna i odgovarajuća mjesta za pranje i toaletni prostori, uključujući tuševe u slučaju postupka u kojima se dolazi u kontakt s prašinom;
- (f) se zaštitna oprema odlaže na točno određenom mjestu i provjerava te čisti nakon svake uporabe, a odgovarajuće se mjere poduzimaju za popravak ili zamjenu neispravne opreme prije daljnje uporabe.

2. Troškovi, koji nastaju u vezi s mjerama poduzetima na temelju stavka 1., ne smiju ići na teret radnika.

Članak 17.

1. U slučaju svih aktivnosti iz članka 3. stavka 1., poduzimaju se odgovarajuće mjere kojima se osigurava da radnici i njihovi predstavnici u poduzeću ili objektu prime odgovarajuće informacije o:

- (a) mogućem riziku za zdravlje zbog izlaganja prašini azbesta ili materijala koji sadrže azbest;
- (b) zakonskim graničnim vrijednostima i potrebi za praćenje zraka u okolišu;
- (c) higijenskim zahtjevima, uključujući potrebu za prestankom pušenja;
- (d) mjerama opreza koje treba poduzeti u vezi s uporabom i nošenjem zaštitne opreme i odjeće;
- (e) posebnim mjerama opreza za smanjenje izlaganja azbestu na najmanju moguću mjeru.

2. Osim mjera iz stavka 1. i podložno članku 3. stavku 3., poduzimaju se odgovarajuće mjere kojima se osigurava da:

- (a) radnici i/ili njihovi predstavnici u poduzeću ili objektu imaju pristup rezultatima mjerenja koncentracije azbesta u zraku i da im se obrazloži značenje tih rezultata;
- (b) se, u slučaju prekoračenja granične vrijednosti utvrđene u članku 8., dotične radnike i njihove predstavnike u poduzeću ili objektu što je prije moguće obavijesti o toj činjenici i razlozima za to, te da se s radnicima i/ili njihovim predstavnicima u poduzeću ili objektu savjetuje o mjerama, koje je potrebno poduzeti ili, u slučaju nužde, da ih se obavijesti o mjerama koje su bile poduzete.

Članak 18.

1. U skladu s člankom 3. stavkom 3., poduzimaju se mjere iz stavaka 2. do 5.

2. Prije početka izlaganja prašini azbesta ili materijala koji sadrže azbest na radnom mjestu mora se obaviti procjena zdravstvenog stanja svakog radnika.

Ta procjena mora uključivati poseban pregled prsnog koša. Prilog I. navodi praktične preporuke kojih se države članice mogu pridržavati prilikom kliničkog nadzora radnika; te se preporuke prilagođavaju tehničkom napretku u skladu s postupkom iz članka 17. Direktive 89/391/EEZ.

Tako dugo dok traje izloženost ponovna procjena obavlja se najmanje svake tri godine.

U skladu s nacionalnim zakonima i/ili praksama za svakog se radnika iz prvog podstavka uspostavlja zdravstveni karton.

3. Nakon kliničkog nadzora iz drugog podstavka stavka 2., liječnik ili tijelo odgovorno za zdravstveni nadzor radnika može, u skladu s nacionalnim zakonima, savjetovati ili odrediti da se poduzmu bilo koje pojedinačne zaštitne ili preventivne mjere.

Te mjere mogu uključivati, prema potrebi, povlačenje dotičnog radnika iz bilo kakve izloženosti azbestu.

4. Radnicima se moraju pružiti informacije i savjeti u vezi sa svakom procjenom njihovog zdravstvenog stanja koja se obavlja nakon prestanka izloženosti.

Liječnik ili tijelo odgovorno za zdravstveni nadzor radnika može navesti da se zdravstveni nadzor nakon prestanka izloženosti mora nastaviti koliko god vremena smatra da je potrebno za zaštitu zdravlja dotične osobe.

Takav kontinuirani nadzor provodi se u skladu s nacionalnim zakonima i/ili praksom.

5. Dotični radnik ili poslodavac mogu zatražiti reviziju procjena iz stavka 3., u skladu s nacionalnim zakonima.

Članak 19.

1. U skladu s člankom 3. stavkom 3., poduzimaju se mjere iz stavaka 2., 3. i 4.

2. Poslodavac mora voditi evidenciju radnika koji obavljaju aktivnosti iz članka 3. stavka 1., koja mora uključivati podatke o vrsti i trajanju aktivnosti te stupnju izloženosti radnika. Liječnik i/ili tijelo odgovorno za zdravstveni nadzor ima pristup toj evidenciji. Svaki radnik ima pristup rezultatima iz evidencije koji se odnose na njega osobno. Radnici i/ili predstavnici imaju pristup anonimnim skupnim podacima iz evidencije.

3. Evidencija iz stavka 2. i zdravstveni kartoni iz četvrtog podstavka članka 18. stavka 2. čuvaju se najmanje 40 godina od prestanka izlaganja, u skladu s nacionalnim zakonima i/ili praksom.

4. Dokumenti iz stavka 3. stavljaju se na raspolaganje odgovornom tijelu u slučajevima kada poduzeće prestane s obavljanjem djelatnosti, u skladu s nacionalnim zakonima i/ili praksom.

Članak 20.

Države članice predviđaju odgovarajuće sankcije koje se primjenjuju u slučaju povrede nacionalnog zakonodavstva donesenog

na temelju ove Direktive. Te sankcije moraju biti učinkovite, proporcionalne i odvraćajuće.

Članak 21.

Države članice vode evidenciju potvrđenih slučajeva azbestoze i mezotelioma.

Članak 22.

Države članice svakih pet godina Komisiji podnose izvješće o praktičnoj provedbi ove Direktive u obliku posebnog poglavlja u okviru jedinstvenog izvješća predviđenog u članku 17.a stavcima 1., 2. i 3. Direktive 89/391/EEZ koje služi kao osnova za ocjenu koju Komisija provodi na temelju članka 17.a stavka 4. te Direktive.

Članak 23.

Države članice dostavljaju Komisiji odredbe nacionalnog prava koje donose u području obuhvaćenom ovom Direktivom.

Članak 24.

Direktiva 83/477/EZ, kako je izmijenjena direktivama navedenima u Prilogu II., stavlja se izvan snage, ne dovodeći u pitanje obveze država članica u vezi s rokovima za prijenos u nacionalno pravo direktiva određenih u Prilogu II. dijelu B.

Upućivanja na Direktivu stavljenju izvan snage smatraju se upućivanjima na ovu Direktivu i čitaju se u skladu s korelacijskom tablicom u Prilogu III.

Članak 25.

Ova Direktiva stupa na snagu dvadesetog dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

Članak 26.

Ova je Direktiva upućena državama članicama.

Sastavljeno u Bruxellesu 30. studenoga 2009.

Za Europski parlament

Predsjednik

J. BUZEK

Za Vijeće

Predsjednica

B. ASK

PRILOG I.

Praktične preporuke za kliničku procjenu radnika, kako su navedene u članku 18. stavku 2. drugom podstavku

1. Postojeće znanje ukazuje na to da izlaganje slobodnim vlaknima azbesta može uzrokovati sljedeće bolesti:
 - azbestozu,
 - mezoteliom,
 - rak pluća,
 - rak probavnih organa.
2. Liječnik i/ili tijelo odgovorno za zdravstveni nadzor radnika izloženih azbestu moraju biti upoznati s uvjetima ili okolnostima izlaganja svakog radnika.
3. Zdravstveni pregledi radnika trebaju se provoditi u skladu s načelima i praksama medicine rada. Oni trebaju uključivati barem sljedeće mjere:
 - vođenje evidencije o radnikovoj zdravstvenoj i profesionalnoj anamnezi,
 - osobni razgovor,
 - opći klinički pregled, s posebnim naglaskom na prsni koš,
 - pregled plućne funkcije (spirometrija).

Liječnik i/ili tijelo odgovorno za zdravstveni nadzor trebaju odlučiti o daljnjim pretragama, kao o citološkoj pretrazi sputuma, rentgenskom slikanju prsnog koša ili o tomografiji, s obzirom na najnovija raspoloživa znanja s područja medicine rada.

PRILOG II.

DIO A

**Direktive koje su stavljene izvan snage i popis njihovih naknadnih izmjena
(iz članka 24.)**

Direktiva Vijeća 83/477/EEZ
(SL L 263, 24.9.1983., str. 25.)

Direktiva Vijeća 91/382/EEZ
(SL L 206, 29.7.1991., str. 16.)

Direktiva Vijeća 98/24/EZ samo članak 13. stavak 2.
(SL L 131, 5.5.1998., str. 11.)

Direktiva 2003/18/EZ Europskog parlamenta i Vijeća
(SL L 97, 15.4.2003., str. 48.)

Direktiva 2007/30/EZ Europskog parlamenta i Vijeća samo članak 2. stavak 1.
(SL L 165, 27.6.2007., str. 21.)

DIO B

**Popis rokova za prijenos u nacionalno pravo
(iz članka 24.)**

Direktiva	Rok za prijenos
83/477/EEZ	31. prosinca 1986. ⁽¹⁾
91/382/EEZ	1. siječnja 1993. ⁽²⁾
98/24/EZ	5. svibnja 2001.
2003/18/EZ	14. travnja 2006.
2007/30/EZ	31. prosinca 2012.

⁽¹⁾ Za aktivnosti rudarenja azbesta taj se datum zamjenjuje 31. prosincem 1989.

⁽²⁾ Za Helensku Republiku rok za prijenos Direktive je 1. siječnja 1996. Međutim, datum za prijenos određuje o aktivnostima rudarenja azbesta je 1. siječnja 1996. za sve države članice, a 1. siječnja 1999. za Helensku Republiku.

PRILOG III.

Korelacijska tablica

Direktiva 83/477/EEZ	Ova Direktiva
Članak 1. stavak 1.	Članak 1. stavak 1.
Članak 1. stavak 2.	—
Članak 1. stavak 3.	Članak 1. stavak 2.
Članak 2. prva do šesta alineja	Članak 2. točke (a) do (f)
Članak 3. stavci 1. do 3.	Članak 3. stavci 1. do 3.
Članak 3. stavak 3.a	Članak 3. stavak 4.
Članak 3. stavak 4.	Članak 3. stavak 5.
Članak 4. uvodni tekst	Članak 4. stavak 1.
Članak 4. točka 1.	Članak 4. stavak 2.
Članak 4. točka 2.	Članak 4. stavak 3.
Članak 4. točka 3.	Članak 4. stavak 4.
Članak 4. točka 4.	Članak 4. stavak 5.
Članak 5.	Članak 5.
Članak 6. točke 1. do 5.	Članak 6. točke (a) do (e)
Članci 7. i 8.	Članci 7. i 8.
Članak 9. stavak 2.	Članak 9.
Članak 10.	Članak 10.
Članak 10.a	Članak 11.
Članak 11. stavci 1. i 2.	Članak 12. prvi i drugi podstavak
Članak 12. stavak 1.	Članak 13. stavak 1.
Članak 12. stavak 2. prvi podstavak	Članak 13. stavak 2. prvi podstavak
Članak 12. stavak 2. drugi podstavak, prva alineja	Članak 13. stavak 2. drugi podstavak, točka (a)
Članak 12. stavak 2. drugi podstavak, druga alineja	Članak 13. stavak 2. drugi podstavak, točka (b)
Članak 12. stavak 2. drugi podstavak, treća alineja	Članak 13. stavak 2. drugi podstavak, točka (c)
Članak 12. stavak 2. treći podstavak, prva alineja	Članak 13. stavak 2. treći podstavak, točka (a)
Članak 12. stavak 2. treći podstavak, druga alineja	Članak 13. stavak 2. treći podstavak, točka (b)
Članak 12. stavak 2. treći podstavak, treća alineja	Članak 13. stavak 2. treći podstavak, točka (c)
Članak 12. stavak 2. treći podstavak, četvrta alineja	Članak 13. stavak 2. treći podstavak, točka (d)
Članak 12. stavak 2. treći podstavak, četvrta alineja, prva podalineja	Članak 13. stavak 2. treći podstavak, točka (d), alineja i.
Članak 12. stavak 2. treći podstavak, četvrta alineja, druga podalineja	Članak 13. stavak 2. treći podstavak, točka (d), alineja ii.
Članak 12. stavak 3.	Članak 13. stavak 3.
Članak 12.a	Članak 14.
Članak 12.b	Članak 15.
Članak 13. stavak 1. točka (a)	Članak 16. stavak 1. točka (a)
Članak 13. stavak 1. točka (b)	Članak 16. stavak 1. točka (b)

Direktiva 83/477/EEZ	Ova Direktiva
Članak 13. stavak 1. točka (c), alineje i. i ii.	Članak 16. stavak 1. točka (c)
Članak 13. stavak 1. točka (c), alineja iii.	Članak 16. stavak 1. točka (d)
Članak 13. stavak 1. točka (c), alineja iv.	Članak 16. stavak 1. točka (e)
Članak 13. stavak 1. točka (c), alineja v.	Članak 16. stavak 1. točka (f)
Članak 13. stavak 2.	Članak 16. stavak 2.
Članak 14. stavak 1. uvodni tekst	Članak 17. stavak 1. uvodni tekst
Članak 14. stavak 1. prva do peta alineja	Članak 17. stavak 1. točke (a) do (e)
Članak 14. stavak 2.	Članak 17. stavak 2.
Članak 15. uvodni tekst	Članak 18. stavak 1.
Članak 15. točke 1. do 4.	Članak 18. stavci 2. do 5.
Članak 16. uvodni tekst	Članak 19. stavak 1.
Članak 16. točke 1. do 3.	Članak 19. stavci 2. do 4.
Članak 16.a	Članak 20.
Članak 17.	Članak 21.
Članak 17.a	Članak 22.
Članak 18. stavak 1.	—
Članak 18. stavak 2.	Članak 23.
—	Članak 24.
—	Članak 25.
Članak 19.	Članak 26.
Prilog II.	Prilog I.
—	Prilog II.
—	Prilog III.